

Nr 531.

Av herr **Karlsson** i Grängesberg **m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 270, angående lönereglering för folk- och småskollärare m. fl

I proposition nr 270, angående lönereglering för folk- och småskollärare, framhåller ecklesiastikministern, »att med hänsyn till den pågående allmänna löneutredningen den reglering av lärarlönerna som nu framlägges måste i olika hänseende betraktas och utformas såsom ett provisorium».

Införandet av lärargrupperna i det statliga lönesystemet är en önskvärd åtgärd varom inga meningsskiljaktigheter råda. Ur flera synpunkter hade det emellertid varit önskvärt att lärarnas och de övriga statstjänarnas lönereglering lösts samtidigt. Då statstjänarnas allmänna lönereglering senare skall genomföras, ställes man inför att nödgas bryta relationen mellan den för lärarna i propositionen föreslagna lönegradsplaceringen och den som är fastställd för övriga statstjänare i nu gällande allmänna lönereglemente. Det är nödvändigt att redan nu påpeka detta, då fara kan föreligga att mot statstjänarna fientliga krafter komma att utnyttja lärarnas placering i det allmänna lönereglementet i syfte att bromsa en rättvis löneplacering för de lågt avlönade statstjänarna.

Vid en granskning av den nu föreliggande propositionen finner man, att lärare vid småskola placerats i sjunde, åttonde och nionde lönegraderna, under det att lärare vid folkskola placerats i femtonde, sextonde och sjuttonde lönegraderna. Denna skillnad i lönegradsplacering måste anses vara allt för stor, och åtgärder för en avsevärd utjämning av löneskillnaden mellan de båda läraregrupperna samt för ett effektivare utnyttjande av deras arbetskraft böra vidtagas.

Folkskollärarnas utbildning och arbete kan icke anses skilja sig så mycket i förhållande till småskollärarnas, att detta kan motivera en så stor löneskillnad. Man måste beakta att lärarna vid småskolan dock få ta hand om ett barnmaterial som skall ges den första disciplinen och fostran utanför hemmet, och detta är givetvis en så pass krävande och arbetsdryg uppgift att det icke är rimligt att lärarnas arbete skall värdesättas så olika.

Den i propositionen föreslagna lönegradsplaceringen inom de båda läraregrupperna göres beroende av lästidens olika längd. *Lärare i småskola* i skoldistrikt med en lästid av *högst 36 veckor* hänföres till 7:e lönegraden, i distrikt med en lästid av *mer än 36 veckor men ej 39 veckor* till 8:e lönegraden och i distrikt med en lästid av *39 veckor* till 9:e lönegraden. *Lärare i folkskola* i skoldistrikt med en lästid av *högst 36 veckor* hänföres till 15:e lönegraden, i distrikt med en lästid av *mer än 36 veckor men ej 39 veckor* till 16:e lönegraden och i distrikt med en lästid av *39 veckor* till 17:e lönegraden.

Som jämförelse kan nämnas, att exempelvis banförman, förrådsförman, trädgårdsförman, kanslibiträde m. fl. dylika befattningshavare vid statens järnvägar äro placerade i *7:e lönegraden*. Stationskarl, banvakt, förrådsvakt och liknande befattningshavare, med en arbetstid omfattande hela året, äro placerade i *5:e lönegraden*. Sjuksköterska vid statens sjukvårdsinrättningar är placerad så lågt som i *3:e lönegraden* o. s. v. Dessa gruppers låga löneplacering måste betecknas som en utmanande orimlighet som snarast möjligt måste ändras. På samma energiska sätt som lärarkåren böra även dessa och övriga grupper av lägre befattningshavare kämpa för sina intressen.

Beträffande lärarnas tjänstgöringstid bör en undersökning vidtagas rörande möjligheten att utnyttja dessa befattningshavares värdefulla arbetskraft under längre tid av året än som nu sker. Detta torde i viss mån kunna åstadkommas genom ett mera planmässigt organiserande av undervisningsavdelningar och lästid i en del skolor. Undervisning i slöjd bör ordnas på ett sådant sätt att densamma inrangeras i lärarnas ordinarie arbetsåligganden. Vidare borde i alla kommuner där så är möjligt ordnas badplatser och sommarläger för barn, och lärarna tagas i anspråk viss tid under sommaren som simlärare och föreståndare. Säkerligen torde genom vidtagande av lämpliga åtgärder i ovan angiven riktning lärarnas arbetskraft kunna utnyttjas under längre tid än $34\frac{1}{2}$ à 39 veckor pr år.

På grund av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till regeringen måtte anhålla om förslag till sådan organisation av skolväsendet och lärarnas arbetsuppgifter, att lärarna beredas arbete under längre tid av året än vad nu är fallet, samt att lärare vid småskola beträffande lönegradsplacering ställes i en bättre ställning i förhållande till lärare vid folkskola än vad i propositionen föreslagits.

Stockholm den 6 april 1937.

Verner Karlsson.

Aug. Spångberg.

K. Kilbom.

Viktor Herou.

Arv. Olsson.

Nils Flyg.